

Aan

Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat

nota

Nota naar aanleiding van verslag inzake wetsvoorstel
implementatie herziene richtlijn luchtkwaliteit

TER BESLISSING

Datum

1 april 2026

Onze referentie

IENW/BSK-2026/52630

Opgesteld door

Hoofd-dir. Bestuurlijke &
Juridische Zaken
Directie Milieu, Ruimte en
Water
Afdeling Milieu

Beslistermijn

10-04-2026

Bijlage(n)

3

Aanleiding

Op 12 januari 2026 is het wetsvoorstel tot wijziging van de Omgevingswet en de Algemene wet bestuursrecht in verband met de implementatie van de herziene richtlijn luchtkwaliteit bij de Tweede Kamer ingediend. De commissie IenW heeft op 27 februari 2026 een wetgevingsverslag opgesteld. Er is een aantal vragen gesteld over het wetsvoorstel en er zijn wat andere vragen over het onderwerp luchtkwaliteit gesteld. In bijgevoegde nota naar aanleiding van het verslag (nnavv) worden deze vragen beantwoord. De deadline voor het indienen van de nnavv bij de Tweede Kamer is 14 april 2026.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om:

- Akkoord te gaan met de nota naar aanleiding van het verslag en deze te ondertekenen;
- De aanbiedingsbrief aan de voorzitter van de Tweede Kamer te ondertekenen;
- Akkoord te gaan met het meezenden van deze beslisnota naar de Tweede Kamer.

Kernpunten

- Met de nnavv wordt antwoord gegeven op de vragen van de PvdA-GroenLinks-fractie, de Partij voor de Dieren-fractie, de D66-fractie en de CDA-fractie.
- Voorafgaand aan de beantwoording wordt eerst toegelicht waarom het wetsvoorstel alleen de wijzigingen bevat die noodzakelijk zijn voor de implementatie van de herziene richtlijn luchtkwaliteit en voor zover die in het stelsel van de Omgevingswet op wetsniveau moeten worden doorgevoerd. Tevens wordt uitgelegd welke procedurestappen in het wetgevingsproces versneld mogen worden of mogen worden overgeslagen omdat het een implementatietraject betreft. Dit is gedaan met het oog op de vele lopende implementatietrajecten en omdat meerdere vragen gaan over de beperkte omvang en strekking van het wetsvoorstel.
- De nota naar aanleiding van het verslag bij de implementatie van de Richtlijn Industriële Emissies bevat een vergelijkbare passage. Hiermee loopt u vooruit op bredere interdepartementale trajecten die inzetten op tijdige implementatie van Europese regelgeving. De teksten zijn daarom ook interdepartementaal afgestemd. Daarnaast wordt toegelicht dat voor de herziening van nationaal beleid nog beleidsrijke wijzigingen op het niveau van Amvb en regeling zullen volgen.

- De eerste inhoudelijke vragen gaan over de inleiding en de hoofdlijnen van de richtlijn. Met name wordt gevraagd naar de redenen waarom het wetsvoorstel niet ambitieuzer is ten aanzien van luchtkwaliteitsdoelen. In de nnavv wordt hierover toegelicht dat dit wetsvoorstel beleidsarme 1-op-1 implementatie betreft.
- De volgende vragen zien op de achtergrond en het doel van de richtlijn. Onder meer wordt gevraagd of het wetsvoorstel voorziet in een voldoende basis voor de implementatie op Amvb-niveau. Hier wordt in de nnavv bevestigend op geantwoord. Ook worden de achtergrond en het doel nader toegelicht.
- Verder zijn er vragen gesteld over de grenswaarden en waarom er geen ambitieuzer beleid is meegenomen. Normen zijn altijd de weerslag van een balans tussen gezondheidskundige wensen en de mate waarin we als samenleving de financiële draagkracht hebben en bereid zijn andere belangen in te leveren en ons gedrag aan te passen. In de nnavv wordt dit uitgebreid toegelicht. Waar de vragen betrekking hebben op de verspreiding van ammoniak en bestrijdingsmiddelen zijn de antwoorden in ambtelijk overleg met LVVN tot stand gekomen.
- Ook zijn er vragen over de monitoring op supersites en luchtkwaliteitsplannen en routekaarten. Deze onderdelen worden in de nnavv nader toegelicht.
- De overige vragen gaan over sanctionering, uitvoering, toezicht en handhaving. Hierop wordt in de nnavv nader ingegaan.

Datum

1 april 2026

Onze referentie

IENW/BSK-2026/52630

Opgesteld door

Hoofddir. Bestuurlijke & Juridische Zaken
Directie Milieu, Ruimte en Water
Afdeling Milieu

Aan

staatssecretaris

Bijlage(n)

3

Krachtenveld

De implementatie van de herziene richtlijn luchtkwaliteit zal leiden tot lagere, en dus strengere, rijksomgevingswaarden voor luchtkwaliteit vanaf 2030. Dit zal mogelijk gevolgen hebben voor plannen en projecten van de Rijksoverheid en decentrale overheden. Daarover en over eventuele te nemen maatregelen wordt met de andere departementen en decentrale overheden overleg gevoerd. In dit wetsvoorstel zijn alleen de noodzakelijke wetstechnische wijzigingen opgenomen. De in dit wetsvoorstel voorgestelde 1-op-1 implementatie van de richtlijn wijzigt de verantwoordelijkheidsverdeling tussen Rijk en decentrale overheden niet en staat een eventuele wijziging in de toekomst daarvan niet in de weg.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Toelichting

Internationale/Europese context

De uiterste implementatiedatum voor de richtlijn is 11 december 2026. Het is van belang dat deze datum wordt gehaald, omdat een te late implementatie zeer waarschijnlijk zal leiden tot een hoge boete.

De richtlijn is vastgesteld op 23 oktober 2024. Vanwege de richtlijn gaan strengere grenswaarden gelden, moet er meer worden gemeten en gemonitord, en gelden scherpere verplichtingen voor modelleren, rapporteren en voor het voorlichten van burgers. Bovendien geldt de verplichting tot het opstellen van een routekaart als wordt verwacht dat de nieuwe grenswaarden niet zullen worden gehaald. Een routekaart is een luchtkwaliteitsplan en moet beleidslijnen en maatregelen bevatten die nodig zijn om uiterlijk op 1 januari 2030 aan de grenswaarden uit de herziene richtlijn te voldoen. Daarnaast is de implementatielast bij de ministeries, en ook bij IenW, op dit moment groot. Dat maakt dat voor meer implementaties achterstanden ontstaan en zijn ontstaan. Op 22 mei 2025 is Nederland veroordeeld door het HvJEU (C-213/23) voor de te late implementatie van EU-richtlijn 2019/1024 inzake open data en hergebruik overheidsinformatie, een richtlijn waar BZK voor de implementatie

verantwoordelijk voor was, tot een boete van 10 miljoen euro. Interdepartementaal wordt momenteel bekeken in hoeverre implementatieprocessen generiek versneld kunnen worden. De Omgevingswet en de Algemene wet bestuursrecht bevatten hier bepalingen over. Het gaat dan om het overslaan dan wel versneld doorlopen van met name de internetconsultatie, de uitvoering van toetsen waaronder de lastendruktoets door de ATR, de voorhang in de kamers en de advisering door de Raad van State. Streven is om voor de zomer hierover een tot een kabinetsstandpunt te komen.

Financiële/juridische overwegingen

Het wetsvoorstel is een eerste stap in de implementatie van de herziene richtlijn luchtkwaliteit. De Afdeling advisering van de Raad van State heeft bij brief van 29 oktober 2025 geadviseerd het wetsvoorstel bij de Tweede Kamer in te dienen en had daarbij over het wetsvoorstel geen opmerkingen. Op dit moment wordt ook gewerkt aan een beleidsarme Amvb die wijzigingen van het Besluit kwaliteit leefomgeving en het Omgevingsbesluit zal bevatten ter implementatie van de richtlijn. Ook zal nog een regeling worden opgesteld met noodzakelijke wijzigingen van de Omgevingsregeling. Met het oog op het halen van de implementatietermijn van 12 december 2026, wordt eerst ingezet op beleidsarme en lastenluwe implementatie. In verband daarmee heeft voor dit wetsvoorstel geen consultatie plaatsgevonden. Ook voor de technische wijziging van het Besluit kwaliteit leefomgeving en bijvoorbeeld omzetting van in de richtlijn herziene monitoringsregels in de Omgevingsregeling zal geen consultatie, participatie of toetsing op uitvoerbaarheid plaats vinden. De inzet is namelijk ook daarbij 1-op-1 implementatie waarbij het afzien van deze consultatie en toetsing is toegestaan. Voor de daarna volgende beleidsrijke wijzigingen op het niveau van Amvb en regeling zullen wel de benodigde consultaties en toetsen worden doorlopen. Uit analyses van het RIVM blijkt dat als gevolg van de aangescherpte grenswaarden er in 2030 meer overschrijdingen van de luchtkwaliteitsnormen zullen zijn dan op dit moment het geval is. Dit vraagt aanvullende maatregelen, die geld zullen kosten en extra capaciteitsinzet vergen. Momenteel wordt verkend op welke wijze de samenwerking tussen Rijk, provincies en gemeenten in het kader van uitvoering van de richtlijn zal worden vormgegeven.

Duurzaamheid

De herziene richtlijn luchtkwaliteit heeft tot doel dat de luchtkwaliteit in de Unie geleidelijk wordt verbeterd totdat de luchtkwaliteit niveaus bereikt die niet langer als schadelijk voor de gezondheid van de mens, de natuurlijke ecosystemen en de biodiversiteit worden beschouwd. Naast de strengere grenswaarden in de richtlijn, wordt richting het jaar 2050 toegewerkt naar het halen van de WHO-advieswaarden.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
02.	Nota naar aanleiding van verslag wetsvoorstel implementatie herziene richtlijn luchtkwaliteit	Nota naar aanleiding van verslag – ter ondertekening

Datum

1 april 2026

Onze referentie

IENW/BSK-2026/52630

Opgesteld door

Hoofddir. Bestuurlijke & Juridische Zaken
Directie Milieu, Ruimte en Water
Afdeling Milieu

Aan

staatssecretaris

Bijlage(n)

3

03.	Aanbiedingsbrief TK nota naar aanleiding van verslag wetsvoorstel implementatie herziene richtlijn luchtkwaliteit	Aanbiedingsbrief aan de Tweede Kamer – ter ondertekening
04.	Wetgevingsverslag 36879	Wetgevingsverslag van de Commissie IenW over het wetsvoorstel – ter informatie

Datum

1 april 2026

Onze referentie

IENW/BSK-2026/52630

Opgesteld door

Hoofd-dir. Bestuurlijke &
Juridische Zaken
Directie Milieu, Ruimte en
Water
Afdeling Milieu

Aan

staatssecretaris

Bijlage(n)

3